

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

V súlade s § 11 odsek 2 písmeno d) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov predkladáme Zastupiteľstvu TSK Vyhodnotenie plnenia príjmov a čerpania výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja za I. polrok 2019.

II. Osobitná časť

Trenčiansky samosprávny kraj v súlade s Opatrením MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien, a v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien, zostavil finančné výkazy za I. polrok 2019. Ich súčasťou je aj výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov. Na základe uvedených výkazov bolo spracované Vyhodnotenie plnenia príjmov a čerpania výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja za I. polrok 2019 v členení na textovú a tabuľkovú časť.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov Trenčianskeho samosprávneho kraja k 30.6.2019 možno v skratke zhrnúť nasledovne:

Bežné príjmy boli 30.6.2019 plnené v celkovom objeme 80 236 339,08 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 50,55 % z rozpočtovanej sumy 158 725 389,00 eur a medziročný nárast v rámci hodnoteného obdobia o takmer 8 309 tis. eur. Hlavný podiel na tejto skutočnosti mala ekonomická kategória 100 - Daňové príjmy, kde zaznamenal Trenčiansky samosprávny kraj plnenie vo výške 50 103 308,78 eur, čo v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka predstavuje zvýšenie takmer o 5 859 tis. eur. Podiel daňových príjmov na celkových dosiahnutých bežných príjmoch k 30.6.2019 predstavoval 62,44 %, preto aj v roku 2019 zostávajú tieto pre Trenčiansky samosprávny kraj rozhodujúcim zdrojom financovania potrieb regiónu.

Bežné nedaňové príjmy boli plnené na 47,35 %, celkom v objeme 4 800 184,61 eur, z toho plnenie nedaňových príjmov v rámci Úradu TSK dosiahlo objem 246 504,78 eur a plnenie nedaňových príjmov u rozpočtových organizácií na úseku Vzdelávania a Sociálneho zabezpečenia objem 4 553 679,83 eur. Z pohľadu medziročného porovnania boli výraznejšie zmeny zaznamenané u rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, a to v súvislosti s legislatívnou zmenou zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinnou od 1.1.2018. Hlavne v dôsledku zapojenia v minulosti klasifikovaných tzv. mimorozpočtových prostriedkov do rozpočtového procesu, dosiahli nedaňové príjmy rozpočtových organizácií v porovnaní s rovnakým obdobím

predchádzajúceho roka nárast o takmer 227 tis. eur. Naproti tomu vývoj nedaňových príjmov na Úrade TSK zostal bez výraznejších zmien. Svojím objemom 246 504,78 eur zaznamenal v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka nárast približne o 10 tis. eur. Ten bol zaznamenaný hlavne v ekonomickej kategórii 220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby.

V ekonomickej kategórii 300 - Granty a transfery bol v rámci hodnoteného obdobia zaznamenaný medziročný nárast v plnení príjmov takmer o 2 213 tis. eur, t.j. z objemu 23 119 849,90 eur na objem 25 332 845,69 eur. Dôvodom tejto skutočnosti bol hlavne vyšší objem prijatých transferov zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku Vzdelávania.

Kapitálové príjmy boli k 30.6.2019 plnené vo výške 996 198,98 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 2,77 % z rozpočtovanej sumy 35 971 579,00 eur. Súčasťou uvádzaného objemu prostriedkov je podobne ako v minulom období priaznivo hodnotený podiel hlavnej kategórie 200 – Nedaňové príjmy a v rámci nej príjem z predaja kapitálových aktív a príjem z predaja pozemkov. Trenčianskemu samosprávnemu kraju sa podarilo v priebehu I. polroka roka 2019 odpredať prebytočný nehnuteľný majetok v celkovom objeme 641 393,60 eur, čo predstavuje medziročný nárast približne 154 tis. eur a v percentuálnom vyjadrení plnenie síce len na 36,97 %, avšak z rozpočtovanej sumy takmer dvojnásobne vyššej v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka, t.j. zo sumy 1 735 000,00 eur. K termínu spracovania podkladov pre Vyhodnotenie plnenia príjmov a čerpania výdavkov TSK za I. polrok 2019 bol známy údaj o plnení nedaňových príjmov tohto druhu v objeme 42,53%, t.j. v objeme 737 898,00 eur. Priaznivý vývoj v oblasti nedaňových príjmov však nestačil ovplyvniť celkové plnenie kapitálových príjmov, ktoré v dôsledku rozhodujúcej hlavnej kategórii 300 – Granty a transfery zaznamenalo podobne ako v minulom období veľmi nízke percento plnenia. Rozhodujúca hlavná kategória 300 - Granty a transfery zahŕňa totiž okrem iného aj rozpočtovaný objem 34 124 928,00 eur, v ktorom sú zahrnuté všetky plánované projektové aktivity Trenčianskeho samosprávneho kraja v rámci jednotlivých operačných programov Partnerskej dohody 2014-2020, a k termínu hodnoteného obdobia bola v tejto svojej časti plnená len v objeme 354 305,18 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 1,04 %. Nenapĺňanie príjmovej, a tým aj výdavkovej časti rozpočtu, týkajúcej sa implementácie projektov financovaných zo zdrojov Európskych štrukturálnych investičných fondov a štátneho rozpočtu je spôsobené neprimerane dlhými lehotami administratívnych procesov uzatvárania zmlúv o nenávratných finančných príspevkoch.

Bežné výdavky boli k 30.6.2019 čerpané vo výške 68 111 501,01 eur, čo predstavuje v percentuálnom vyjadrení 47,98 % z rozpočtovaného objemu 141 967 534,00 eur a nárast oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka takmer o 7 847 tis. eur. Išlo o plánovaný medziročný nárast bežných výdavkov, ktorý bol zároveň predmetom schvaľovacieho procesu v rámci predkladania Návrhu Rozpočtu TSK na roky 2019-2021, a v prvom polroku 2019 bol ovplyvnený:

- *valorizáciou platových taríf zamestnancov verejnej správy od 1.1.2019* vo väzbe na novú základnú stupnicu platových taríf, ktorá zahŕňa pre rozpočtový rok 2019 v priemere ich 10% - né zvýšenie, a to v súlade s vládnuou novelou zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- *zvýšením úhrady náhrady predpokladanej straty u zmluvných dopravcov*

v *prímestskej autobusovej doprave*, za ktorým je vzájomná dohoda oboch strán pokračovať postupne v obnove vozidlového parku, ktorá má za následok zvýšené náklady z titulu odpisov, ďalej dohoda o zvýšení priemernej mzdy vodičov a technicko-hospodárskych zamestnancov, ktorí priamo vykonávajú činnosť v prímestskej autobusovej doprave, ako aj vyššia priemerná cena nafty, ktorá ovplyvňuje náklady na spotrebu pohonných hmôt,

- *nárastom finančných prostriedkov na prenesené kompetencie na úseku Vzdelávania*, ktorý zohľadňuje ešte stále nepriaznivý demografický vývoj v podobe poklesu počtu žiakov a plánované legislatívne zmeny v normatívnom financovaní. Súčasťou týchto zmien je zrušenie krátenia normatívu žiakov študujúcich v duálnom vzdelávaní, ako aj zohľadnenie vekovej štruktúry pedagogických zamestnancov. V neposlednom rade zohľadňuje potrebu riešenia opráv a havarijných stavov školských zariadení vzhľadom na dlhodobý nedostatok investícií do objektov škôl.

Trenčiansky samosprávny kraj čerpal kapitálové výdavky k 30.6.2019 v objeme 3 013 739,55 eur, čo predstavuje 3,60 % z rozpočtovanej sumy 83 649 592,00 eur, z toho:

a) čerpanie výdavkov na realizáciu investičných projektov implementovaných v rámci európskych štrukturálnych fondov dosiahlo objem čerpania 1 064 594,67 eur, čo predstavuje 2,06 % z rozpočtovanej sumy 51 555 317,00 eur,

b) čerpanie výdavkov na realizáciu investičných akcií Úradu TSK a OvZP dosiahlo objem 1 949 144,88 eur, čo predstavuje 6,07 % z rozpočtovanej sumy 32 094 275,00 eur.

Objemovo najväčšie čerpanie kapitálových výdavkov prebehlo na úseku Všeobecnej nemocničnej starostlivosti, a to aj v súvislosti s pokračovaním realizácie priority z roku 2018, ktorou bolo zahájenie komplexnej rekonštrukcie a modernizácie kuchyne v NsP Považská Bystrica vrátane jej vybavenia gastrotechnológiou. Na dokončenie investičnej akcie, konkrétne dokončenie stavebnej časti a nainštalovanie úplne nového gastrotechnologického vybavenia bol pre rok 2019 schválený objem rozpočtových prostriedkov v celkovej výške 706 106,00 eur. K termínu hodnoteného obdobia bolo z uvedeného objemu čerpaných celkom 661 913,00 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 93,74 %. Zároveň za účelom realizácie zámeru Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorým bolo spojenie stredných škôl SOŠ Púchov a SOŠ sklárska Lednické Rovne a ich priestorové usporiadanie a vybavenie, bol ďalej v rámci Úradu TSK čerpaný objem finančných prostriedkov v celkovej výške 676 075,00 eur určený na odkúpenie nehnuteľností – stavieb – jedáleň a školský internát a príslušných pozemkov od súčasného vlastníka Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Trenčiansky samosprávny kraj zabezpečil v I. polroku 2019 v súlade so zákonom č.302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov všetky samosprávne funkcie vyplývajúce z kompetencií vyšších územných celkov.